

POMEN BIOVARNOSTNIH UKREPOV ZA PREPREČEVANJE BOLEZNI

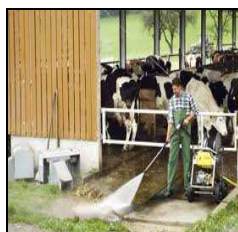
Kužna obolenja - še zlasti pa nekatere **nalezljive virusne bolezni** - utegnejo povzročiti živalim zelo resne zdravstvene težave, rejcem pa veliko gospodarsko škodo. S preprečevanjem vnosa živih povzročiteljev bolezni v prostore z živalmi lahko občutno zmanjšamo tveganje za izbruh bolezni.

Za izbruh kužne bolezni mora obstajati **vir okužbe**, proste morajo biti **poti širjenja** in obstajati morajo za okužbo **dovzetni organizmi**. Živi povzročitelji bolezni (virusi, bakterije, glivice ...) se prenašajo iz okuženih živali na neokužene neposredno (z direktnim stikom, preko različnih telesnih izločkov, preko trupel poginulih živali, s surovinami in proizvodi živalskega izvora, z odpadki) ali posredno (preko vode, hrane, zraka, različnih predmetov, prevoznih sredstev, obutve in obleke, preko glodavcev, insektov, ptic, potepuških živali). Med najpomembnejše primarne vire okužbe spadajo klinično bolne in na videz zdrave živali (živali v inkubaciji in tiste živali, ki so bolezen prebolele, a še vedno nosijo povzročitelje bolezni v sebi in z njimi okužujejo svojo okolico). Ena od značilnosti nalezljivih bolezni je **inkubacija** (čas med okužbo in pojavom bolezenskih znakov), ki je pri različnih boleznih različna, pri isti pa precej stalna.

Nalezljive bolezni zatiramo z **uničevanjem povzročiteljev** (z zdravljenjem živali - ob uporabi specifičnih protimikrobnih sredstev in razkuževanjem, v nekaterih primerih pa celo z neškodljivim uničenjem celotnega vira okužbe) in **izvajanjem natančno predpisanih veterinarsko - sanitarnih ukrepov**, preprečujemo pa jih s **preprečevanjem posrednih in neposrednih stikov med okuženimi in zdravimi živalmi** (karantena, različne zapore in omejitve prometa), **hlevsko higieno**, občasno **preventivno dezinfekcijo**, z večanjem **splošne odpornosti** živali (kvalitetna prehrana in dobre rejske razmere), s **sistematično kontrolo stanja** (vzorčenje in diagnostične preiskave), v določenih primerih pa tudi s pridobitvijo **specifične imunosti**, ki jo dosežemo s cepljenjem.

Med najpomembnejše preventivne ukrepe spadajo - poleg nabavljanja zdravih živali iz zdravih rej - tudi osnovni **biovarnostni ukrepi**, s katerimi preprečujemo vnos povzročiteljev bolezni v rejo.

Z namestitvijo dezbarier, poostritvijo hlevske higiene in nadzorom nad najrazličnejšimi prenašalci povzročiteljev bolezni (transportna sredstva, obiskovalci, insekti, ptice, glodavci ...) lahko znatno prispevamo k zmanjšanju tveganja za izbruh nalezljivih bolezni.